

L'ART DE JOAQUIM BIOSCA

Plàcid Vidal, em deia que Joaquim Biosca, és un dels artistes més purs de Catalunya. La puresa dels seus ideals l'ha servat immaculada, vivint totalment apartat d'aquestes penyes on tant és malmeten les personalitats i les dignitats artístiques. Tal vegada aquest seu retraïment, ha influït molt en que, fins en l'actualitat, hagi viscut en l'encís d'un aristocràtic isolament; però la valor artística, malgrat totes les indiferències, sura sempre, i ara és quan la campana d'or del temple de la Glòria, anuncia l'hora de la glorificació de Joaquim Biosca.

Glossar l'obra d'un pintor, no és labor molt agradable per al cronista quan es tracta d'un d'aquests pintors brillants, qual obra, per a encomiar-la, s'han d'emetre pedants qualificatius en un sentit exclusiu de propaganda. Però Joaquim Biosca, no és un cas com aquests, per dissort tan nombrosos aquí a Catalunya. Es un cas *únic*, com l'Isidre Nonell i alguns altres molt comptats. Esguardant l'obra d'aquest vigorós pintor, hom deix córrer la ploma amb suavitat, i ella mateixa, inconscientment, sap escriure coses saturades d'un inefable sentimentalisme. Perquè l'art de Joaquim Biosca, és tot un fecund esclat sentimental. Es la línia i la taca ingènua, tal com la sent i la veu el pintor enamorat, subtilitzada i depurada en l'harmonia de la lira vibrant i sonora de la seva ànima. Es el sospir de dolços i perllongats arrobaments, i el crit potent d'una sensibilitat que, de la mateixa manera que es delecta

bressolant-se en el ritme i els murmuris de la blava i daurada marina de Mallorca, es rebel·la a l'oïr el plany d'infinita angoixa dels desventurats. I per això, ens fa gaudir amb l'encant d'aquesta majestuosa marina de Mallorca, i ens tortura amb la negra visió d'aquestes fàbriques on hi treballen tants i tants infeliços que mai veuen al sol. Però, sempre optimista, veureu que pels finestrals de les fàbriques que abriguen al «Treball», ens saluda la llum.

Esguardant «La Morruda» i «Leonor», evocarem les lentes i pintoresques comitives d'aquesta gent nòmada que té per pàtria tots els pobles, i és senyora i regina de tots els caminals, i dels suburbis de les grans ciutats. Ella sap tota l'alegria del sol, que, constantment, la besa. Tota la tristesa de les llargues i fredes nits d'hivern. Tota la dolor de les presons i dels burdells, que en els dies grisos, d'enyorança, sospira per la seva llibertat, aureolada per la glòria del sol. Ella teixeix meravellosos paradisos de ventura, amb el miracle de la quiromància.

I fixeu-vos si l'obra de Joaquim Biosca té una positiva valor, que només pot parlar-se'n en termes explicatius. Com ens succeeix amb els pintors ja consagrats.

Potser alguns es recordaran de la tècnica. Però veuran com en les obres dels artistes sincers, en les dels artistes més gloriosos, la tècnica ocupa un lloc secundari. La tècnica és per a els *obers*, i no per a els *artistes*. I quan una obra enclou una al-

ta idealitat, quan és una gran flama d'esplendorós sentiment, us recordareu de la tècnica...? Si us delecteu esguardant «El Judici Final» de Miquel-Angel, hi pensareu...? Si els crítics que parlen d'aquesta obra prodigiosa hi pensessin, en la tècnica, dirien que el geni florentí no era un gran artista, en lloc de dir que no era un gran obrer.

Quan Joaquim Biosca celebri la seva anunciada exposició en la «Secció d'Art» del CENTRE DE LECTURA, podrem apreciar tota la importància de la seva obra. El futurista italià Marinetti, i el crític francès

Pitolè, l'han estudiat profundament, i l'han celebrat amb grans elogis.

La «Exposició Joaquim Biosca» la precedirà una conferència que, parlant del notable pintor, vindrà a llegir-nos el culte poeta Alfons Maseras. Recordo que Guirao Homedes, va acudir a parlar-nos del malaurat Juli Antonio, aquell altre gran artista, que tant va costar-li imposar la seva personalitat en l'art ibèric.

I quan il·lustrés poetes comenten una obra artística, i, devotament, saluden a l'artista, és indubtable que es tracta de cosa exquisida i de vàlua.

A. FUSTER VALLDEPERAS.

VAIXELL MARXANT ⁽¹⁾

*Vaixell marxant que en l'ampla mar viatges,
serè i altiu en tots els teus viatges,
tot ple de gent i del més pur control.
O tú, que reses en sortir el sol
per a que et porti a les llunyanes platges!*

*Ara jo veia plè de gent el port
que amb l'ull encès mirava ton transport
esperant el moment de la sortida.
Jo he sentit, vaixell, una punyida
ara que veiu ple de gent el port.*

*He pressentit una recança densa
en el moment profund de la partença;
i m'he sentit tot ple d'aquella gent
volent ésser vaixell en el moment
en que sentia la recança densa.*

*Vaixell marxant a l'hora de la posta,
deixes la terra tota descomposta,
i, a la gent, l'enyorança i el conhort
de viatjar i dir adeu al port,
i del retorn a l'hora de la posta.*

*I al viatger que marxa dintre tú
li dones la inquietud de l'insegú
i el dolç pressentiment de l'arribada.
Vaixell marxant, mon ànima, arborada,
és viatger que marxa dintre tú.*

*Jo he vist també marxar altres vaixells,
Senyor, que han pres mon esperit amb ells
i també he vist la gent que es condolia
i sempre m'he quedat amb qui és planyia
en l'hora en que han partit altres vaixells.*

*I m'he forjat les belles sensacions
de transportar pels amples horitzonts
mon esperit que en els vaixells viatja
però he romàs tot sol damunt la platja
només guaitant els amples horitzonts*

*O Senyor, de la mar i de la terra!
digueu si so només que una desferra
de la mar que ha deixada algún vaixell
que no podia transportar amb ell
o sóc tot arrelat dintre la terra?*

J. M.ª PROUS I VILA.

(1) Premiada en els Jocs Florals de Lloret de Mar.